

Deklaracja z okazji 75. rocznicy powstania w getcie warszawskim podpisana przez organizacje i ruchy młodzieżowe z Izraela, Niemiec oraz Polski

Siedemdziesiąt pięć lat temu, 19. kwietnia 1943 roku, w wigilię żydowskiego święta Paschy, wybuchło powstanie w getcie warszawskim. Izraelski poeta Haim Gouri nazwał je „najbardziej zdesperowanym powstaniem znanym ludzkości”. Powstanie prowadzone przez ruchy młodzieżowe działające w getcie, było pierwszą znaczącą próbą stawienia oporu wobec okupujących Europę nazistów.

Siedemdziesiąt pięć lat później, my, członkowie i członkinie ruchów i organizacji młodzieżowych z Polski, Izraela oraz Niemiec, pochylając się nad tragedią Holokaustu oraz powstaniem getta warszawskiego spotykamy się, by wspólnie upamiętnić (młode) osoby walczące przeciwko temu, co złe, nieludzkie i pełne krzywd. Chcemy wyciągnąć naukę z tego bestialskiego okresu i pamiętać. To bowiem ludzkie działania i decyzje sprawiły Holokaust możliwym. Decyzje o uczestniczeniu w morderstwie czy decyzje o stawianiu oporu wynikające ze zrozumienia sytuacji zagrożenia życia i unicestwienia własnego narodu.

Najbardziej znaczącym wyborem, tym, od którego się uczyliśmy i którym się inspirujemy w roli przedstawicieli i przedstawicielek młodzieży polskiej, niemieckiej i izraelskiej, to wybór dokonany przez ruchy młodzieżowe, w Warszawie w 1943 roku. To one podjęły odpowiedzialność za swoją wspólnotę i, na przekór wszystkiemu, poprowadziły powstanie przeciwko nazistowskiemu reżimowi.

Rok przed wybuchem powstania, lider jednego z ruchów młodzieżowych, który przyjął potem rolę przywódcy powstania, zaapelował do swoich zwolenników i zwolenniczek: „Nie dajmy się przyzwyczać i dostosować do tych warunków. Ten, kto ustępuje, przestaje odróżniać dobro od zła. Staje się niewolnikiem ciała i duszy. Cokolwiek się Tobie przydarzy, zawsze pamiętaj: Nie ustępuj! Buntuj się przeciwko rzeczywistości!”.

Te słowa były, są i powinny pozostać dla nas wszystkich edukacyjnym i moralnym kompasem.

Krytyczne i niekonwencjonalne spojrzenie na rzeczywistość, brak zgody na „dopasowanie się” do tej rzeczywistości, sprawiły że ruchy młodzieżowe były gotowe przewodzić powstaniu. Prowadzony przez niezryw zrodził się z przekonania bycia częścią czegoś Wielkiego. Jako ruchy i organizacje młodzieże z Niemiec, Izraela i Polski, w obliczu kompleksowych rzeczywistości naszych krajów i społeczeństw, zobowiązujemy się do podjęcia działania. Zobowiązujemy się do krytycznego kwestionowania rzeczywistości, nie obierania jej za pewnik, do rozpoznawania krzywd i niesprawiedliwości, do walki o zmianę. Walka nie oznacza zbrojnego powstania. Korzystając z możliwych nam środków, chcemy walczyć na swój sposób.

“Pamiętać o wszystkim, pamiętać i nic nie zapomnieć” pisał Abraham Shlonsky w jednym ze swoich wierszy. Dokładnie to robimy. Pamięć i upamiętnienie ma dla nas, zebranych tutaj organizacji i ruchów młodzieżowych, specjalne znaczenie w naszej pracy z młodzieżą. We wspólnym pragnieniu ratowania ludzkości, podkreślamy znaczenie moralnych wartości i budujemy wspólne nadzieje na przyszłość. W kontekście przeszłości i Holokaustu, poczuwamy się do roli przedstawicieli i przedstawicielek młodzieży, w których odpowiedzialności leży pozytywny wpływ na nasze społeczeństwa, nie tylko w przyszłości, ale także tu i teraz.

W duchu międzynarodowej przyjaźni, deklarujemy, w imieniu naszych ruchów i organizacji młodzieżowych, że będziemy nieustannie kontynuować nasze wspólne działania edukacyjne. Pamiętając o Holokauście i pielęgnując pamięć o jego ofiarach, będziemy aktywnie brać udział w kształtowaniu sprawiedliwej i wartościowej przyszłości dla wszystkich ludzi na świecie.